

نویسندگان مهاجر آسیایی، استعدادهای ناب ادبی آنها مینیاتورهای خلاق دنیای ادبیات هستند

احمد محمدتیریزی
روزنامه‌نگار

برای نویسندگان، مثل برخی دیگر از مردم، مهاجرت و بودن در سرزمینی بیگانه با فرهنگی متفاوت سخت‌ترین کار دنیا است. نویسندگان عاشق نوشتن از مردم و فرهنگ سرزمین مادری‌شان هستند و این جدا افتادن، شرایط سختی را برایشان رقم می‌زند. با وجود مشکلاتی که نویسندگان مهاجر بر سر راهشان می‌بینند باز دست از نوشتن برنمی‌دارند و از سختی‌های مهاجرت، تناقض‌های زندگی و وضعیت مردم کشورشان می‌نویسند. در میان این نویسندگان، استعدادهای نابی با کتاب‌هایی شاخص ظهور می‌کنند که با آثارشان جوایز زیادی می‌برند. در چند سال اخیر چندین نویسنده مهاجر از آسیا بر قله ادبیات دنیا نشستند و با کتاب‌هایشان نام خود را در سطح جهان مطرح و طرفداران زیادی پیدا کرده‌اند. از میان نویسندگان مهاجر آسیایی که نامشان را در دنیای ادبیات مطرح کرده‌اند به سراغ «خالد حسینی» و «جومپا لاهیری» رفته‌ایم تا بیشتر از زندگی و آثارشان بدانیم. دو نویسنده‌ای که امروز اعتباری جهانی دارند و کتاب‌هایشان در کشورهای زیادی خواننده دارد.

جومپا لاهیری اصلیت: هندوستان

کتاب‌های مهم: مترجم دردها، همانم، خاک غریب و جایی که هستم

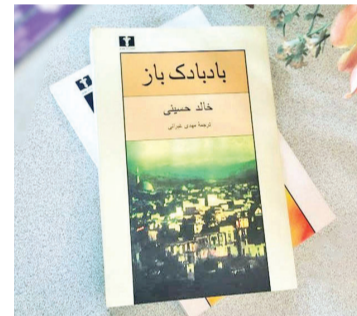
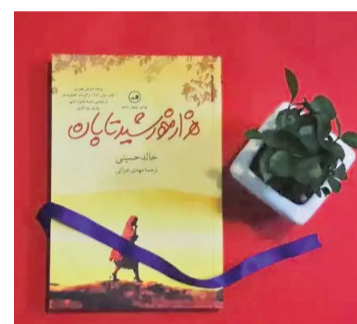
جومپا لاهیری از پدر و مادری بنگالی در لندن متولد شد و در سه سالگی‌اش همراه خانواده به آمریکا مهاجرت کرد. از آنجا که خانواده ریشه و فرهنگ سرزمین مادری بنگالی خانواده، مدام بین کلکته و آمریکا در سفر بودند. داشتن هویت شرقی و زندگی در غرب، جومپا لاهیری را از همان دوران کودکی و نوجوانی دچار ابهام کرد و به خاطر همین ابهام، او معضلات و مشکلات مردم مهاجر را در کتاب‌هایش می‌آورد. جومپا لاهیری در دوران تحصیلات و در حین تدریس، بر نوشتن نیز تمرکز داشت و تعدادی داستان کوتاه در مجلات معتبر آمریکایی منتشر کرد. برخی از اولین آثار ادبی او توسط ناشران رد شدند تا اینکه در سال ۱۹۹۹ اولین اثر ادبی مهم خود، مجموعه داستان کوتاه «مترجم دردها» را منتشر کرد؛ اثری که به پیش از ۳۰ زبان ترجمه شد و جایزه داستان‌نویسی پولیتزر ۲۰۰۰ را برای او به ارمغان آورد.

جومپا لاهیری در دوران تحصیلات و در حین تدریس، بر نوشتن نیز تمرکز داشت و تعدادی داستان کوتاه در مجلات معتبر آمریکایی منتشر کرد. برخی از اولین آثار ادبی او توسط ناشران رد شدند تا اینکه در سال ۱۹۹۹ اولین اثر ادبی مهم خود، مجموعه داستان کوتاه «مترجم دردها» را منتشر کرد؛ اثری که به پیش از ۳۰ زبان ترجمه شد و جایزه داستان‌نویسی پولیتزر ۲۰۰۰ را برای او به ارمغان آورد.

بعد که نخستین رمان او با نام «همنام» به بازار نشر آمد، جایگاه او به‌عنوان نویسنده‌ای بااستعداد و خوش‌آئینه در دنیای ادبیات تثبیت شد. این کتاب هم از سوی مجلات و انتشاراتی‌های معتبر به‌عنوان کتاب سال انتخاب شد. داستان «همنام» درباره مهاجرت و تبعات بعدی‌اش است. جومپا لاهیری به وضوح از تجربه‌هایی که در طول سال‌ها از سر گذرانده بود در کتابش نوشت و شرایط سخت مهاجران را توصیف کرد. «همنام» درباره خانواده‌های بنگالی است که به آمریکا مهاجرت می‌کنند و صاحب فرزند

پس از «مترجم دردها» چند سال

خالد حسینی اصلیت: افغانستان

کتاب‌های مهم: بادبادک باز، هزار خورشید تابان و ندای کوهستان

خالد حسینی برای رسیدن به ساحل آرامش، زندگی پرفراز و نشیبی را پشت سر گذاشت. در کابل به دنیا آمد، پدرش کارمند وزارت خارجه بود و مادرش در مدرسه ادبیات فارسی تدریس می‌کرد. خالد از همان کودکی با اشعار مولانا، حافظ و خیام آشنایی داشت و به زبان فارسی و پشتو مسلط بود. پس از اشغال افغانستان توسط شوروی، مردم این کشور روزهای سختی را پشت سر گذاشتند و خانواده حسینی نیز تصمیم به مهاجرت گرفتند. روزهای سختی بود و زمانی که خانواده به آمریکا رسید، خالد ۱۵ ساله بود. او آن زمان نمی‌توانست انگلیسی صحبت کند و خودش را در کشوری بیگانه تنها و غریب می‌دید. شوک فرهنگی حاصل از مهاجرت تا سال‌های بعد تأثیرش را روی خالد حسینی گذاشت و او را درگیر خودش کرد. او چند سال بعد توانست وارد دانشکده پزشکی شود و همزمان با گذراندن دوره کارآموزی، اولین رمانش به نام «بادبادک باز» را نوشت. «بادبادک باز» پس از انتشار در سال ۲۰۰۳ به سرعت مورد توجه قرار گرفت و تا هفته‌ها در صدر لیست پرفروش‌ترین کتاب‌های «نیویورک تایمز» قرار داشت.

این نشریه معتبر خالد حسینی را مشهورترین فرد افغانستانی در جهان معرفی کرده چون کتاب‌های او تاکنون به بیش از ۵۰ زبان دنیا ترجمه شده است و خوانندگان زیادی در سراسر جهان آن را مطالعه کرده‌اند. خالد حسینی در کتاب‌هایش مردم افغانستان و درد و رنج‌هایی که با آن مواجه هستند را از یاد نبرده و به نوعی صدای مردم سرزمینش در کتاب‌هایش شده است. کتاب‌های حسینی بازتاب‌دهنده آلام و مشکلات مردم سرزمینش است. او که تا دوران نوجوانی این مسائل و مشکلات را با گوشت و پوستش لمس کرده، در کتاب‌هایش به آنها پرداخته است. در «بادبادک باز» جنگ و تعصب‌های قومی و قبیله‌ای تم اصلی کتاب هستند و حسینی به نوعی توصیف‌گر شرایط بد کشورش است. خودش می‌گوید شخصیت‌های داستانش به طور غیرقابل اجتنابی با اوضاع سیاسی کشورش گره خورده‌اند و نمی‌توان بدون روایت جنگ، داستان را پیش برد. موفقیت جهانی «بادبادک باز» موجب شد حسینی رشته پزشکی را کنار بگذارد و برای همیشه حرفه نویسندگی را دنبال کند. او در کتاب‌های بعدی‌اش مثل «هزار خورشید تابان» و «ندای کوهستان» نیز موفق بود و امروز به‌عنوان یکی از نویسندگان مطرح دنیا شناخته می‌شود.

خالد حسینی برای

رسیدن به ساحل

آرامش، زندگی

پرفراز و نشیبی را

پشت سر گذاشت. در

کابل به دنیا آمد، پدرش

کارمند وزارت خارجه بود

و مادرش در مدرسه

ادبیات فارسی تدریس

می‌کرد. خالد از همان

کودکی با اشعار مولانا،

حافظ و خیام آشنایی

داشت و به زبان فارسی

و پشتو مسلط

بود

می‌شوند. رمان به زندگی این خانواده در جامعه‌ای بیگانه و مسائل مربوط به مهاجران و خارجی‌ها می‌پردازد. هویت، هسته مرکزی کتاب است و اعضای خانواده بین هویت شرقی و غربی‌شان گیر کرده‌اند و در تضاد هستند. به گفته لاهیری، تمرکز ناخودآگاه بر تجربه برای انعکاس دو دنیای متفاوت خود روی کاغذ بود. لاهیری به‌عنوان مهاجر توانسته است تمام تناقضات روحی و روانی موجود در مسأله مهاجرت را نشان دهد. تصویری نوشتن و سبک نوشتن ساده و جذاب این نویسنده هندی، او را به‌عنوان یکی از برترین نویسندگان زن جهان بدل کرده است. لاهیری برای نوشتن کتاب‌ها دنبال پیچیده‌نویسی و استفاده از واژه‌های سخت و نامتعارف نمی‌رود. زبان و ساختار کتاب‌هایش ساده، واقع‌بینانه و پر قدرت است و به خوبی قابلیت جذب و همراه کردن خواننده را دارد. بنا به اذعان منتقدان، جومپا لاهیری مینیاتوربستی خلاق است که با هر کتابش جهانی منحصر به فرد خلق می‌کند.

